



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Lacrimæ Orbis Universi, Post Primam Protoparentum
nostrorum E Paradiso Exulum culpam, exortæ, In
Universim Genus Humanum, traduce reatu propagatæ,
Ruptis animorum abyssis, Laxatis cordium fontibus, ...**

Schmucker, Mathias

Glacii, Anno 1689

S. Chrysostomus, serm: in Eutropium Eunuchum, Patritium, ac Consulem.
tom: 5. mihi fol: 240.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38152

Emigrare putri carne frementium.
 His elatus aquis, æquora pervolans
 Mortalis pelagi, provehar hospitæ
 In portus Patriæ; luctibus interim
 Et lætis liceat fræna doloribus,
 Et mæstis dare singultibus otia,
 Et sacris lacrimis addere lacrimas,
 Et fletus meritis addere fletibus,
 Donec dent superi dicere: *viximus*,
 Ac inter lacrimas psallere: *vivimus*.
 Hanc cecinit mixtam lacrimis Ornarius odam
 Ast, si non cecinit, potuit cecinisse videri
 Fidus Amor, frugisque bonæ, vitæq; Nepoti
 Ad proculcandos Mundi fallacis amores,
 Carnis & illecebras, stygiique Lycaonis altus
 Mergendúmq; omnem lacrimarû fluctibus Ob-

S. Chrysoſtomus, ſerm: in Eutropium *En-*
chum, Patritium, ac Conſulem, tom: 5,
mibi fol: 240.

SI unquam antea, nunc maximè licet dicere: *Vanitas vanitatum, & omnia vanitas.* Ubi nunc in-
 tus ille conſulatûs ſplendor? ubi illuſtres faces? ubi
 plauſus illi ac choreæ, epulæq; & feſti conventus?
 coronæ & aulæ? Ubi ſtrepitus Urbis, & illæ Circen-
 um ſpectatorum fauſtæ acclamationes? Omnia illa
 erunt. Procella vehemens folia dejecit, arborem
 liatam reddidit, jam radicitus vacillantem: ranti-
 vis venti impacta eſt, ut, cum nervos ejus univerſos
 cuſſerit; tum ipſa funditus proſternere minetur.
 nunc fucati illi amici? ubi computationes & cenæ
 ubi Paraſitorum examen, & merum per totam diem

haustum? variæq; coquorum artes, & potentatûs cul-
 tores illi ad gratiam omnia dicere ac facere assueti? O.
 omnia illa nihil nisi nocturnum somnium fuerunt, appe-
 tente die evanescens. Flores fuerunt verni. Vere ex-
 arido marcuerunt omnia, Umbra fuerunt, & præterie-
 runt. Fumus erant, & soluta sunt. Bulæ erant, &
 dilupta sunt. Araneæ erant, & lacerata sunt. Qua-
 propter spirituale hoc dictum occinimus, indefinenter
 dicentes: Vanitas vanitatum, & omnia vanitas. Hoc e-
 nim dictum in parietibus, in vestibus, in foro, in ædibus,
 in viis & fenestris, in januis: sed potissimum in ipsa cu-
 jusque conscientia continenter inscriptum esse oportet,
 omnique tempore cogitationi obversari. Quandoqui-
 dem negotia fraudulenta, & personata ac inimica, verita-
 tem opinionem apud plerosque sibi paraverunt. Hoc di-
 citur, in prandio, in cæna, in cœtu hominum, quemque
 proximum suum compellare oportebat, idemque ab illo
 potissimum audire: nempe, Vanitas vanitatum, & omnia va-
 nitatis! An non assiduè tibi dicebam fugitivi servi natu-
 ram habere? Tu verò credere volebas. Ecce experi-
 entia docuit, quòd non solùm fugitivæ & ingratae, sed
 homicidæ etiam sunt, ut quæ in metum nunc te conje-
 rint. Nonne dicebam tibi, quum me indefinenter
 purgares vera monentem, quòd ego potius tibi ami-
 cus essem, quàm adultores? ego redargutor majorem
 curam gererem, quàm hi, qui tibi per omnia obseque-
 rentur? Nonne & hoc addebam: fide digniora esse vul-
 nera ab amicis, quàm ultro ingerentia se oscula inimico-
 rum? Si mea vulnera tulisses, haud quaquam tibi il-
 lorum oscula hoc exitium attulissent. Mea enim vul-
 nera

nera sanitatem adferunt; illorum oscula morbum
 medicabilem. Ubi nunc pocillatores tui? Ubi qui
 foro populum de via decedere cogebant, tuasque laqueos
 apud omnes deprædicabant? Transfugerunt, defere-
 runt amicitiam tuam. Suam securitatem tuis pericu-
 lis quærunt: at non tales nos, sed & tunc, quamvis ag-
 ferentem non destituimus, & nunc collapsum prote-
 gemus ac curamus? &c. Theatra magnis obsequiis à te curata
 quorum causâ sæpius nobis offensus fuisti, & prodita
 runt te, & perdidit. &c. Et hæc nunc dico, non
 quò prostrato insultem: sed quòd eos, qui adhuc san-
 tutiores reddere cupiam: nec ut plagas vulnerati-
 onem, sed ut nondum vulneratos in sanitate confer-
 uent non ut jactatum fluctibus demergam; sed ut eos, qui
 secundis auris navigant erudiam, ne fortè cum ipso
 vicio in profundum deferantur. Quo autem modo
 caveri possit? Nimirum si rerum humanarum muta-
 tiones consideremus. Si enim iste mutationem timere
 isset, nunc eam non pateretur. Sed quoniam iste non
 domesticis, nec alienis consiliis corrigi potuit: vos saltem
 qui divitiis extollimini, hujus calamitatem in vestra
 profectum convertite. Nihil est enim humanis rebus
 infirmius. Quapropter quocumque nomine earum muta-
 tionem significaveris, minus quàm pro rei dignitate
 dixeris; vel si fumum eas, vel scœnum, vel somnum
 vel flores vernos, vel quidlibet aliud nominaveris, quod
 que aded sunt fragiles, & magis nihili, quàm nihil ipse
 Quod autem non solum nihil sint, sed & in præcipuo
 stent, vel hinc apparet. Quis hoc nomine fuit excipere
 or? no
 ipsa fact
 midabat
 mollior
 ribus in
 habens r
 que ad
 tarum v
 muni: f
 angustii
 quorsun
 aditar,
 mus fit
 ri? Aut
 mitatis i
 que mi
 pertrabe
 Edior fa
 tui color
 tremor
 bans.
 bere ani
 nunc vic
 ta Pascha
 quod in
 mitrit.
 & viri fo
 humanar
 giorum
 que in R

or? nonne in toto orbe divitiis præcallebat? nonne ad
 ipsa fastigia honorum conscendit? nonne omnes eum for-
 midabant ac verebantur? Sed ecce factus est & vinctis
 inferior, & servis miserabilior, & mendicis fame tabescen-
 tibus indigentior: per singulos dies gladios præ oculis
 habens in se exacutos, & præcipitia, & carnifices, & viam,
 quæ ad supplicium ducit. Ac neque memoriâ præteri-
 tarum voluptatum fruitur: imò ne luce quidem com-
 muni: sed meridie quoq; tanquam in densissima nocte,
 angustiis parietum inclusus oculorum usu privatur. Et
 quorsum hæc commemorare attinet, cùm quantumvis
 adnitatur, nullis verbis exprimere valeam, quis illi ani-
 mus sit, per singulas horas capitis supplicium expectan-
 ti? Aut quid nostris verbis opus est, quum ipsius cala-
 mitatis imago ob oculos nostros versetur? Nuper nam-
 que missis ad eum à Rege, qui vel per vim hominem
 pertraherent, quum ad sacraria confugisset: buxo pal-
 lidior factus, nunc quoque nihilo meliorem, quàm mor-
 tui colorem obtinet. Accedit huc dentium arietatio,
 tremor totius corporis, vox singultiens, & lingua titu-
 bans. In summâ talis habitus, qualem oportebat ha-
 bere animam, quæ metu diriguisset. Non minorem
 nunc video populi frequentiam, quàm in proxima sacra-
 ta Paschæ celebritate. Adeò exciti estis istius silentio:
 quod impræsentiarum quavis tuba clariorem vocem
 emittit. Et virgines penetralibus, & mulieres gynæceis,
 de viri foro vacuo relicto universi huc concurristis, ut
 humanam naturam traduci videretis: & sæcularium ne-
 giorum momentaneam mutabilitatem detegi, illám-
 que in Republica versantium speciem, heri ac nudius tertius

tius præclarissimè splendentem (Talis enim est ex alio
 injuriis felicitas, quavis aniculâ rugosâ deformior
 parer) rerum mutatione tanquam spongiâ ejus te-
 ria fucôsque absterlisse ; tanta nempe est hujus infir-
 nii vis, quæ virum felicem ac conspicuum, nunc om-
 um abjectissimum reddidit. Intròeat dives aliquis,
 magnam utilitatem percipiet. Videns enim à tam
 fastigio delapsus eum, qui totum orbem nutu con-
 tiebat, ac formidine contractum, quavisque rana aut
 pore timidior, & absque vinculis columnæ huic
 rentem, & vice catenæ timore affixum trementemque
 deprimet fastum suum : & consideratis, quæ in hu-
 nis calibus consideranda sunt, discet re ipsa doctus,
 quæ verbis scripturæ nos docent quale est illud, Om-
 caro fœnum, & omnis gloria hominis ut flos fani
 fœnum, flos ejus decidit. (*b*) Item illud : Sicut
 num cito arefcent, & sicut olera herbarum cito
 dent, quoniam sicut fumus dies ejus sunt. Et res
 similia. Contrà, pauper introgressus, & hoc specta-
 lum animadvertens, non displicet sibi ipse, neque
 tem suam deplorat ; sed gratias insuper paupertati
 bet, quæ sibi & asyli vice sit tutissimi, & portus
 quillissimi, & arcis munitissimæ, & his visis, si
 optio, mallet præsentî conditione contentus esse,
 omnium facultatibus paulisper occupatis, mox in
 prii sanguinis periculum venire. Vidès quòd non
 va utilitas divitibus & pauperibus, celsis & humilibus
 servis & ingenuis, ex hoc istius refugio enata est.

(*a* Isai : 46. (*b* Psal : 36. v. 2.

ex alio ut cum remedio quisque hinc abit, hujus rei spectat
 colo affectus suos curaturus.

Hanc tibi patheticam sanctissimi Ecclesie Docto-
 ris, Candide Ornari, speculi & stimuli vicem odæ
 meæ subjungo parænesin, ut si meum paternum apud
 te consilium, & amica exhortatio pondus non habet,
 illud tanti Doctoris animo tuo, addat auctoritas, in-
 ducatque te, ut videas credasque, fluxas mundi hujus
 delicias, mera esse somnia & fallacias: honores & glo-
 riam fumos & nebulas: divitias oculorum imposturas,
 animi spinas & cordis lanienas: voluptates momenta-
 neas insanias æternis pœnis plectendas, & nunquam ter-
 minandis, cruciandas. Insanus est, qui Mundi lubri-
 cis delitiis & fluxis fidit voluptatibus, (c) *Mundus
 transit & concupiscentia ejus. Præterit figura mundi
 hujus monet doctor gentium, & nihil post se relinquit ni-
 lamentabile, FUISSE. Præterit figura hujus Mundi:*
 Et si apertè dicat, (d) ait D. Anselmus, *Nolite con-
 stanter mundum diligere, quando ipse non potest, quem
 diligitis, stare. Incassum cor quasi manentes figitis,
 dum fugit ipse, quem amatis. Mundus transit, quo
 universa clauduntur, imò figura & conversatio hæc
 mundi quasi nubes præterit: Neque mirum. Est nem-
 pe figura, (e) teste S. Chrysofomo, tota vita præ-
 tens, & fallacia, & à somnis nihil distat: & propte-
 rea Beatus Paulus scribens, ait, præterit figura hujus
 mundi, ostendens, quòd humanorum quodlibet in figu-
 ra tantum est, & velut umbra & somnium præteriabi-*

C 4 tur,

(c) 3. Joan: 2. v. 17. 1. Cor: 7. v. 31. (d) S. Ansel: in c. 1. Cor. 7.
 (e) S. Chrysoft: hom: 39, ad pop.

tur, & nihil habens verum, nihil stabile: (f) Omnia
 imaginaria, ait Tertullianus, in hoc sæculo, & non acciper
 veri, quia præterit figura hujus mundi. (g) Hæc qua
 aptissime Dionys. Carthus. In hoc innotescit vanitas
 mundi, quod prosperitas & lætitia ejus cum ingenti
 ditate expectatur, & cum venerit, teneri non potest
 sed transeunt omnia & evolant. Quapropter ex
 sideratione momentaneæ hujus præsentia, & celestium
 rerum terrenarum, fugacitatis, (h) S. Chrysostomus
 nimis credulum Cosmophilum sic alloquitur. Cum
 diebus, quod figura tantum sunt omnia humana, vana
 te carentia, quare sponte deceptionem sustines? An
 scis fraudes dolosissimi mundi? (i) ait S. Cyprianus
 Arridet mundus ut sæviat, blanditur ut fallat, illud
 ut occidat, extollit ut deprimat, fœnore quodam
 di, quàm fuerit amplior summa dignitatis & hono
 rum major exigitur usura panarum. (k) Hoc
 entissimus Psalmista David expertus, cum admiratione
 quærit: Filii hominum usquequod gravi corde? Utrum
 quid diligitis vanitatem, & quæritis mendacium? Non
 ligamus, (l) adhortatur nos Hipponensis Præsol, mon
 dum, nec sequamur mendacium, Ecclesiastes exclamat
 ac si diceret: idcirco non amanda imago, quia transitoria
 mendacia, quia quæ promittunt, non conferunt. Be
 na igitur non sunt: cum enim honorum omnium
 thor sit Deus, & à fidelibus suis quæri ac diligere
 que bona præcipiat, si mundana vera bona essent, non

(f) Tertull: de coron: milit: c. 13. (g) Dion: Carth: de act: v
 salut: arc: 23. (h) S. Chryc: in Pl: 4. (i) S. Cypr: ad Donat:
 & Psal: 4. v. 5. (l) S. August.

f) Omnia quidem ea contemneret, nec sui sequacibus contemni
 & non acciperet. (m) Blanditur, arridet, fovet mundus:
 g) Hæc quam diu? momento temporis: ostendit impostor
 ille Acheronticus, Christo omnia regna orbis terræ in
 momento: ostendit, non tradidit possidenda, & in mo-
 mento temporis evanuerunt. Sic agit cum amatoribus
 solus dolosissimus mundus: ostendit per fallacissimam
 imposturam omnia desiderabilia, & cum te apprehen-
 disse credis, vanissima oculis objecta phantasmata, ve-
 nit per somnium volatiles, & somniantium aëreæ ima-
 gines disparent. (n) Non immeritò, Philo pronun-
 ciat: *Nihil est in humanis rebus, ac negotiis præter um-
 bram, auramque levissimam, sine mora prætervolantem.*
 Perpende sis, omnia, quæ in hoc mundo vi-
 des, nihil stabile, nihil firmum, præter Deum solum
 reperies: Omnia vicibus suis aut pereunt, aut mutan-
 tur. (o) Solem, illud illustrissimum cæli sidus vides?
 deficit: Lunam? laborat, & tabescit. Sidera? labun-
 tur & cadunt? Quod si ad interitum mutationemque
 magna illa corpora, & nostro sensu æterna destinata
 sunt, quis ullam terræ stabilitatem promittat? quis
 rebus caducis fluxisque fidem præbeat? (p) Maxime
 S. Ambrosius asserat! *nihil solidum, nihil firmum,
 nequam dormientes, somnium videntes, non videmus,
 et audientes non audimus. Vanæ spes hominum in hoc
 sæculo, quia ea, quæ non sunt, tanquam quæ sint, se-
 quenda arbitrentur. Itaque inanes, & vacuas rerum*

C 5 spe-

(m) Matth: 4. Luc: 4. (n) Philo lib: quod sit Deus immutabilis.
 quilibet pag. 249. (o) Drexel: 1, 1. de cælo, c. 8. (p) S. Ambros; l.
 1. tit. 19.

species, tanquam in somno venerunt, abierunt, stiterunt, evanuerunt. Circumfusæ & dispersæ sunt, tenebris obdu-
 tur, & non tenentur. Hanc volatilem & umbratiliam, dum
 felicitatem considerans Propheta, quasi per ironiam
 interrogat. (q) Ubi sunt Principes Gentium, & qui dicitur
 nantur super bestias, quæ sunt super terram? qui in arboribus
 cæli ludunt, qui argentum thesaurizant & aurum, in quibus
 confidunt homines, & non est finis acquisitionis eorum
 qui argentum fabricant, & solliciti sunt, nec est incrementum
 operum illorum? Exterminati sunt, & ad inferos delatati
 derunt, & alij loco eorum exsurrexerunt. (r) Ex hoc, cum
 luti addito quodam epiphonemate, concludit S. Isidorus
 rus, ergo, brevis est mundi felicitas, caduca & fragilis
 mundana felicitas, prava est hujus sæculi gloria. Dicitur
 sunt Principes? Ubi sunt Reges? Ubi Imperatores?
 Ubi potestates? Ubi divites mundi? sicut umbra evanescunt
 runt, & velut somnium transferunt, & non sunt. Quod
 igitur non meritò ingemiscens dicat: O versipellis, & dolose
 dolose & fallax Munde, quàm mendax es, etiam cum veritas
 rissimus videris! Illices fallaciæ sunt, aurum, gloria, &
 ciæ, veneres: Hæc Candide mi Ornari, contentum
 Quid enim aliud ista sunt, nisi terrarum ilia, carum
 ær, popina vermium, picta & bella sterquilinia? Mundus
 di gratia vitrea est, quæ cum splendet, frangitur. Omnia
 tnia mundi fluxa & instabilia; amicitia illius infidelis
 fimæ, vanitas vanitatum & omnia vanitas. (s) Licet
 mihi de hoc asserere, quod S. Antoninus de vita humana
 paucis literis & syllabis immutatis, dicit. O munda
 quæ
 populo I

(q) Baruch: 3. v. 16. (r) S. Isidorus de contempt: mundi. (s) S. Antonin: p. 2. Tit: 5. cap: 14. §. 2. de vita humana.

stiteris quantos decepisti, quantos seduxisti? qui dum videris,
 veris umbra es; dum exaltaris, fumus: dum extolleris nihil
 mbrat: Dulcis es stultis: amarus es sapientibus, Hic mun-
 oniam fugitivus est; hic ab initio in se credentes fefellit: se
 quidam exultantes decepti: de se præsumentes derisit, & ut
 i in ar- omnibus probetur esse mentitus, nullum omnino securum
 um, in v- redit: Hic imperat crimina, suadet scelera, hic ad-
 is coram- movet furem ut rapiat, iracundum ut sæviat, menda-
 t in re- ut fallat, Aves paradigma hujus veritatis? Aman nu-
 os de- per ex infimo loco evehctus ad summa in Assueri regno po-
 x hoc, tentissimus, & pænè ipsius Regis Rex. Subitò muta-
 S. Ibi- vit dolus, & Aman illustre pependit funus in alto. I,
 & frag- nunc fide mundo, & splendidis illius imposturis! Seja-
 Diu- nus alter Tiberius, & ipsius pænè Imperatoris Impera-
 berator- tor, omnia potuit, quæ voluit: Brevi favor & amor
 a ex- in odium verterunt. Tandem Seianus ab ipso Tibe-
 iant. Quo- no, potentiam ejus auctiorem metuente, desertus &
 ipellis, proditus, ad Gemonias scalas abjectus, & unco tra-
 n cum- ctus est. Ocellus antè Cæsaris, nunc hostium primus:
 oris, de- nunc omnium pedibus calcatur, quem priùs nemo
 ontem- non adorabat. Belisarius quid? Post ingentes de
 , can- Barbaris victorias à Justiniano Imperatore oculis orba-
 ia? Mo- tus, è tuguriolo stipem à prætereantibus emendicans:
 tur. O- ator, obsecro, clamabat: da obolum Belisario, quem
 infid- vidia cæcavit, non culpa. I, nunc fide Mundo, glo-
 s) Lin- ræ & pompis ejus! Plautianus Antonini Cæsaris so-
 a hum- cet opulentissimus simul & potentissimus filix dotem
 O mi- dederat, quæ Reginis quinquaginta suffecerit, (1) Et
 quæ- apulo Imperator minùs erat formidini, quàm Plau-
 i. (1. 1. 1.)

(1) Dio Cassius in Severo. Baron: ad ann: 206.

tianus. Vox omnium erat , cælum priùs ruiturum
quàm focero Imperator incommodatum iret : sed
ces , ut fieri assolet , verterunt. Nam Plautianum
cætæ cædis infimulatum , ut Herodianus credit , An-
ninus gener in Palatio Romæ occidit. Nec satis
tam ademisse Patri , filius Plautus , & Plautilla
in Insulam Lyparim exulare iussi , paulò post nec
Plauriani nomen insuper ex omnibus monumentis
tabulis erasum. I. nunc quietem aut mansionem
mam in mundo ambi. Nec opus est Ruffinos ,
Ablavios , fortunæ jocantis pilas , magna nomina , Mu-
di ludibria , infelicitatis portenta , referre , abunde
stra Anglia exemplorum sufficit , unde fallaciam ,
fidiamque dolosissimi Impostoris colligas. Hodie
dus delicias offert , cras aut perendie quisquilias :
mollissimum cervical subijcit , cras ad rigidum tribo-
rapit : hodie se protectorem gerit , cras proditor
& impugnatorem senties : hodie donariis te auget ,
ipsa libertate spoliaberis : Mundo fidat , qui suavitatem
cipi desiderat ; verissimè dixit Isaac Presbyter , (u)
das est meretrix , quæ desiderio pulcritudinis suæ ad con-
puscentiam trahit videntes eam : qui autem partici-
riter ejus amore deceptus , ipsum fuerit amplexus ,
nibus ejus non potest evadere , donec spoliet eum
sua , & cum expoliaverit omnibus , ejiciet eum à
sua , & in die obitus sui homo agnoscat eum. Dicitur
diebatur Dalila Samsoni. Demùm latentibus appo-
inlidis , & Samsonè attonso vociferata est : (x) Philistinis

(u) Isaac Presbyt : de contemp : mundi. (x) Judic : c. 16. v. 13. & c.

super te Samson : Et cœpit abigere eum , & repellere.
 hic heros robustissimus priorem lusum cogitans , facili
 negotio evasurum se credidit : nesciens quòd recessisset
 ab eo Dominus. Ita captus à Philistæis , & catenis vin-
 clus in carcerem contrusus est. Sic Mundus , postquam
 ad nauseam usque nobis illudit , vaserrimè imposuit , &
 perniciosissimè sefellit ; abigit nos à se , in hostium no-
 torum vincula tradit , carcere æternùm cruciandos ca-
 cinans mancipari facit. Novit facilè credulos dex-
 terimè blanditiis circumvenire , mulcere , palpare , &
 mille basis dementatis fidem mentiri , ast ubi in arcto
 positus opem ferre , & datæ fidei respondere necessum
 est , longam pinsit post terga ciconiam , populum ex-
 pedit , & id agit , quod Judæi scariotæ sceleratissimo pro-
 tori , Pontificum gratias & favores ambienti , Domi-
 num suum impiissimè vendenti , grande sacrilegium ex
 conscientia tortura agnoscenti , sanguinariam merce-
 dem referenti , incassum pœnitenti , ac demùm despe-
 ranti , iridentes Pharisei responderunt : *Tu videris :*
Tu hoc intrivisti , tibi omne exedendum est : Quid
ad nos : Tu videris. Quid hæc ad Mundum ? Exede
 quod intrivisti. Conscientiam tuam neglexisti : favo-
 ris Mundi quæ sivistis , imposturis mendacibus credidisti ,
 voluptate & delitiis animam vendidisti , mercedem
 accepisti ; jam *tu videris.* Atque exindè sapientissimus
 Ecclesiæ Doctor , tantarum fallaciarum conscius , & ex
 imposturarum mundanarum laqueis eluctatus , pa-
 ram cautelam suadet , monétque Augustinus , (y) ut
 alienis periculis , & ruinis sapiamus , dicens ; *Videtis*
fratres,

y S. Augustinus super Psal : 85.

fratres, quia qui vobis dicunt, felices estis, sed
 vos. Populus meus, qui vos felices dicunt, in erro-
 rem vos mittunt, & turbant semitas pedum vestrorum.
 & de epistola Jacobi Apostoli, miseri estote, inquit,
 luge, risus vester in luctum convertatur. Videt
 quæ audistis, & quando nobis hæc dicentur in regno
 securitatis. Utique regio ista scandalorum est, & con-
 tentionum, & omnium malorum, ut gemamus hic,
 mereamur gaudere ibi. Ploremus hic, ait S. Macarius,
 lacrimans ad fratres suos, & producant oculi
 lacrimas, antequam eamus hinc, ubi lacrimæ
 corpora comburant. Nam ait S. Chrysostomus:
 Si noluerimus hic flere, illic omnino necesse est,
 ejulare: illic quidem inutiliter, hinc autem cum
 merito: illic quidem cum ignominia & dedecore,
 hinc autem cum decoro admodum & honestè: Quod enim necesse
 fieri, audi quid dicat Christus: illic erit fletus &
 dolor dentium. At non ita qui hic flent: sed magnum
 consequentur consolationem: Beati enim qui lugent,
 hinc hi consolationem accipient. Hæ lacrimæ
 extinguere ignem inexpugnabilem, fluvium illum
 trahitur ante tribunal. Beati qui lugent, quoniam
 consolabuntur, ait sacer historiographus Matthæus:
 non desiderat patriam peregrinatio sine lacrimis,
 Augustinus; (cc) si desideras, quod non habes,
 lacrimas: nam unde dicturus es Deo: Possisti
 lacrimas meas in conspectu tuo? Unde dicturus es Deo?
 Et hæc sunt mihi lacrimæ meæ panes die ac nocte?

(æ) In Vit. PP. l. 3. libello 3. n. 9. (aa) S. Chrysost: in Ps: 6. v. 5.
 Matth: 5. v. 5. (cc) S. August: serm: 11. ad Frat.

dicitur mihi quotidie ubi est Deus tuus? Quis ju-
 stus non habuit istas lacrimas? Qui non habuit, peregrin-
 um se esse non doluit. Qua fronte ad Patriam venit,
 qui tam absens non suspiravit. Quare mi Candide Or-
 nati ulimum te S. Basili Magni consilio & doctrina,
 ut fletus cum stentibus, excitatum volo: (dd) Apostolus,
 in S. Pater, ut cum stentibus, & ipsi fleamus, promit-
 tit, quod ejusmodi lacrimæ sint seminium quoddam ac-
 tum, quibus æternum illud gaudium increfcit quotidie
 & cumulatur; risus verò sæculi, infinitarum lacrima-
 rum ac dolorum genesis & seminarium, cum nullum in
 hoc mundo solidum sit solatium, quod sibi constet: nul-
 la beatitudo, quæ perduret; nullæ deliviæ, quæ frontem
 teneant: nulla dulcedo, quæ non amarescat: nullum
 gaudium, quod dōlori non misceatur: nullus plausus,
 quem suspiria non excipiant: nulla gloria, quam non
 commitetur, & inficiat invidia: nulla voluptas sine felle:
 nullæ divitiæ sine spinis: nullus splendor sine caligine:
 nullus honor sine mœrore: nulla potestas sine timore:
 sic Magno illo Africæ Theologo, Hipponensium Præ-
 sule, Ecclesiæ Doctore Augustino ad fratres suos in ere-
 tico degentes: in hæc verba, pronunciant: Scriptum
 est; fratres charissimi, quod Mundum non diligamus,
 quoniam mundus transit & concupiscentia ejus. O Mun-
 dum immunde! qui homines illaqueare non desinis, quies-
 cere non permittis, rapere omnes appetis, occidere omnes
 speris. Væ! qui tibi credit, beatus qui tibi resistit, sed
 peccator, qui à te illæsus recedit. O Munde proditor!
 multa bona promittis, sed cuncta mala perfers: pro-
 mittis

(dd) S. Basilius hom: 4. de grat: action.

mittis vitam, sed donas mortem: promittis gaudium, sed largiris mœrorem: promittis quietem, sed ecce turbaris: promittis florem, sed citò vanescit: promittis plenam re, sed citò recedis. Non ergo es diligendus, quoniam ergo d' omnino transis, & concupiscentia tua velut fumus evanescit, ac es nescit. Alloquantur omnes amatores tui, O Munde, a immunde! quibus aliquando florem serenissimæ iurisdictionis tuis præstare voluisti, vitam diurnam, divitiarum, nisi copiam, familiarum abundantiam, pacis amœnitatem Deum dicant omnes, loquantur cuncti, surgat venerabilis Patris corde Adam cum omnibus filiis suis, & uno ore loquantur: Dic in m utrum in hac vita gaudium habuerint sine dolore, pacis, sine discordia, quietem sine metu, sanitatem sine infirmitate, lumen sine tenebris, panem sine dolore, risum sine fletu. Nolite igitur, fratres, Mundum diligere, quoniam niam transit, & concupiscentia ejus. O Munde immunde, de, fallax, & proditor! Nunquid non periculosus est tibi blandus; quàm molestus? Nunquid non magis timendus est, dum allicis, quàm dum spernis? Nunquid non magis odiendus, dum diligere dissimulas, quàm dum odium te ostendis? O Munde immunde! in te habitare non dolere, impossibile est: In te sperare & non timere, vanum est. In te tua amare, & non periclitari, impossibile est. O fratres mei, nolite ergo eum diligere, quoniam transit, & concupiscentia ejus. Sed ecce mundus & crudus transit, & nos turbat, & amatur: fallit, & reputatur: occidit, velut vita desideratur: flectit, & amplectitur. O Munde immunde, & si floreres, facerent amatores tui? sed verè non flores, & tatem nullam habes, sed mella tua & dulcedo tua

gaudium habent, iucunditatem falsam, certum dolorem,
 ecce incertam letitiam, durum laborem, timidam quietem,
 mittit spem plenam misericordie, & spem beatitudinis inanem. No-
 quomodo ergo diligere Mundum: quia omne quod in Mundo
 mis est, est concupiscentia carnis, aut concupiscentia ocu-
 Mundum, aut superbia vitæ. Nolite diligere Mundum,
 e iuramentum eo summa concupiscentia carnis est: Sed quid ali-
 vitæ, nisi concupiscentia oculorum? O fratres mei, fecit
 me quæ Deus nobis oculos videntes, qui fecit magnalia, ut
 illis Per in corde eum laudemus, plorantes si quæ mala fecimus.
 quomodo in miseria sumus, & in misertis non ridere, sed flere
 re, pariter. Cum enim nascitur puer, non ridet, sed
 sine lacrimis. Quare plorat, nisi quia voce testatur: & con-
 sumitur plorando, se ad miseriam devenisse? Nascuntur
 ere, quæ cum filij Adam ad laborem & dolorem, quia jugum gra-
 le impositum est super filios Adam, à die exitus de ventre
 ulos in mundum eorum, usq; in diem sepulturæ eorum. Non igi-
 us timere, sed flere debemus, attendentes & scientes,
 quod Dominum nunquam risisse, sed fleuisse legimus.
 quomodo fleamus peccata, quomodo elevemus oculos
 bitare montem, unde veniat auxilium, audiamus Joannem.
 on timere, sed enim dicit, nisi quod omne, quod est in mundo, est
 tati concupiscentia oculorum? Concupiscentia oculorum di-
 diligit, quia per oculos desideria auri & argenti, possessio-
 & cunctorum terrenorum intrinsecus animæ inti-
 & habentur. Ideo summè custodiendus est oculus, quia ja-
 lectus cordis est, & nuncius. Nam claude oculus, &
 res, voluntas habendi non erit: cesset voluntas, & ecce in-
 & clauditur. Ecce enim, quot mala per oculos fiunt,
 ua signa per eosdem possunt adipisci. Si enim David
 D
 oculos

oculos clausisset, fœminam non vidisset, adulterium
 commississet. Si Judas pecuniam non vidisset, magis
 minimè tradidisset. Et si Sodomitæ oculos clausisset,
 juvenos non vidissent, nec perissent. Claudamus ergo
 oculos, nè videant vanitatem, custodiamus januam
 dis nostri, nè latro, qui quotidie procurat intrare,
 & cuncta bona valeat deprædari. Claude enim oculos,
 & amittes vitium: claude januam, & latronem occide,
 claude oculum, & voluntas non erit habendi: claude
 oculum, & infernum clauseris in æternum. Licet enim
 men multi cæci mali sint, sed peiores eos fore non dubi-
 mus; si hæc, quæ Mundi sunt, viderent. Ipsa enim
 sto causa cupiditatis est, & principium appetitûs.
 damus ergo januam, nè mors intrare possit per fœces
 nostras. Quid enim aliud in Mundo esse legimus, nisi
 perbiam vitæ? O Superbia, cunctarum virtutum
 verca, quis te creavit, quis te ad nos misit, quæ
 conventum divitum & pauperum tam miserabiliter
 troduxit? Scio, quòd Deus te non fecit, nec te ad
 fit, nec te ad conventum pauperum vel divitum
 duxit, nec te dum carnem assumpsit, assumere voluit
 tua inimica humilitate dignatus est habitare inter
 & asinum, & subditus esse voluit Mariæ &
 Quid ergo agis inter nos? &c. O Superbia, mater
 virtutum, mater vitiorum, porta inferni, magister
 roris, caput diaboli, vitiorum principium, quid
 homines facis, quid eis promittis, quòd te tantum
 re demonstrant? Ecce amatores tui tam citò de altis
 ne cadunt. Ecce enim Nabuchodonosor, quem
 diligere videbaris, & tantum te diligebat. tam

dextrinxit, ut credere eum faceres, quia nullus eo major
 in Orbe: & ecce mox deflectitur, & cadit, & de-
 clausus mergitur in profundum, & quasi bos fenum comedit.
 Ecce quid accidit te diligentibus? Sed te non amantes de-
 terere penitus eleuantur, & collocantur cum principibus
 Domini, solium gloriæ, honoris & dignitatis te-
 nent in scientia. Eja ergo, discite humilitatem ha-
 bere, discite superbiam conculcare, discite & eam de-
 di: velut mortem eam conculcare. O quàm difficile
 est! O quàm pœnosum! O quàm meritorium!
 Licitissime, dulcissimæ & suavissimæ hominibus insipien-
 tibus apparetis, sed omni veneno mortaliore estis omni-
 bus. Cuius enim quis sumere poterit, nisi fuerit aliqua dul-
 cedine copulatum? sed commixtum dulcedini faciliter su-
 turus, sic enim qui recipit, moritur. Sic qui divitias
 tantum videtur gustare; sed ecce mors inter di-
 vitias latens, hominem superbum, & elatum, divitem,
 & aggressus occiditur, & occisus
 ad infernum producitur. Ecce quantum prosunt nobis
 vitæ Mundi hujus, per quas occidimur, per quas mu-
 litur quotidie, per quas insidiamur frequenter, per quas
 superbam ad infernum diabolus semper expectat
 & facere. Tollite ergo divitias, ut facilius tollatur su-
 perbia; tollite divitias, & infernus non erit. Date
 signam, & omnia munda dabuntur vobis. An-
 quis, quod pauperibus non dare, tulisse est? Et me-
 ritum, quando quis potest esurientibus subvenire, si non
 e aliter, merito vitam extinguit, & eos mori permittit,
 & erubescat Christianus tollere pauperibus, qui-
 bus

bus jubemur semper offerre. Ultra omnem iniquitatem
 est divitem velle fieri de exiguitate pauperum vel
 rum. Itaque amanda sunt honesta lucra, sed horrenda
 damnosa compendia. Nullus audeat inde tollere, ubi
 beat collecta dispergere. Addendo parcat, qui retinere
 collegerit: paupertatem potius ad se trahit, qui paupertatem
 tatem se exigentium pecuniâ non repellit. O fratres
 mei, veniet dies illa, veniet, & non tardabit, quæ
 nobis dicetur: Esurivi, & non dedistis mihi manducare
 & ultimò dicetur illis: Ite maledicti in ignem æternum
 O fratres, si in ignem mittentur illi, qui non sunt
 giti, nec, quæ cum labore lucrati sunt, pauperibus
 verunt, quid dicetur illis, qui aliena rapere non tim
 runt? Cum diabolo ardent, qui nudum non induerunt
 ubi putamus arduos qui viduas & orphanos spoliaverunt.
 Non ergo spoliare debemus pauperes, ut denudati, aut
 demus in superbia vitæ, sed eleemosynas dare, ut paup
 res & humiles simus, non differamus. Sed hæc non
 lum facere nobis sufficit, sed & proximum etiam ad
 inducere festinemus, dicentes potestatem habentibus
 terrarum Rectoribus, quòd non solum eleemosynas
 rigant, sed & quòd regna sua in pace custodiant: pa
 tes quòd remotâ justitiâ, regna latrocinia efficiunt.
 Multi enim sunt Rectores, sed pauci justitiæ assidue
 inveniuntur. Nam cum quæsitum fuisset à Socrate
 dente, cur sic fortiter videret? respondit: Video magis
 latrones ad suspendium duci facere parvos: & alia
 clamasse refertur: O quàm digniores estis suspendi
 in cathedris & domibus habitatis, latrocinia majora

...antes, quam qui in silvis cum tremore quotidie demo-
 ...ari videntur. Quapropter, nolite rapere, nolite fœne-
 ...ari, ut abundetis in superbia vitæ, sed divitiæ si afflu-
 ...re, nolite cor apponere, sed dispergite eas, ut humiles sitis,
 ...mitari valeat is illum, qui sequentibus se dicit: Ve-
 ...benedicti patris mei, possidete regnum, quod vobis
 ...atum est ab origine mundi.

Sacrificium Deo Spiritus contribulatus !

Cor contritum & humilitatum Deus non despi-
 cies. *Psalm. 50.*

*S. Bernardus lib. de modo benè vivendi, Serm.
 X. De compunctione.*

Compunctio cordis est humilitas mentis, veniens de
 recordatione peccati, & de timore iudicii. Illa
 compunctio est perfecta, quæ repellit à se omnem dele-
 cationem carnalium rerum; & toto studio mentis fi-
 git intentionem suam in contemplatione Dei. Dupli-
 cem esse compunctionem legimus, unam scilicet, quâ
 propter Deum anima cujusque servi Dei afficitur, id
 est, cum ad memoriam reducit mala quæ fecit. Alte-
 ram verò, cum suspirat propter desiderium æternæ vi-
 tæ. Quatuor modis compungitur mens iusti homi-
 nis: nempe memoriâ peccatorum, recordatione fu-
 erarum pœnarum, consideratione peregrinationis hu-
 manæ vitæ, desiderio supernæ patriæ, quatenus ad eam
 velit citò pervenire. Omnis peccator tunc se cogno-
 scit visitari à Domino, quando compungitur ad lacri-
 mas